

1 Co w praktyce oznacza prawniczy termin „doręczenie dokumentów”? Dlaczego do „doręczenia dokumentów” mają zastosowanie szczególne zasady?

Doręczanie pism sądowych jest jedną z czynności procesowych podejmowanych przez sądy w toku postępowania sądowego. Sąd doręcza stronom postępowania, innym uczestnikom postępowania i pozostałym osobom różne pisma sądowe związane z postępowaniem (np. pozwy, wezwania, odpisy wyroków itp.).

Ze względu na pewność prawa i w celu ochrony stron postępowania doręczenie wywołuje poważne skutki procesowe. Na przykład tylko wyrok, który został należycie doręczony, może stać się prawomocny, a zatem będzie wywoływał wiążące skutki w stosunkach prawnych, których dotyczy.

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Wszystkie pisma, których doręczenie wywołuje skutki prawne, muszą zostać doręczone drogą formalną. Potrzeba doręczenia drogą formalną wynika z faktu, że sąd musi mieć dowód na to, iż konkretne pismo sądowe doręczono, a doręczeniu można przypisać wymagane skutki prawne w danym postępowaniu sądowym.

Zgodnie z ustawą nr 99/1963 – Kodeks postępowania cywilnego (zwaną dalej „kodeksem postępowania cywilnego” lub „kpc”) pisma sądowe doręcza się w drodze doręczenia do rąk własnych (doręczenia właściwego) albo „tradycyjną” przesyłką pocztową, w zależności od charakteru pisma sądowego.

Doręczenie właściwe jest stosowane w odniesieniu do tych pism sądowych, w przypadku których wymaga tego prawo (np. doręczenie pozwu pozwanemu lub wyroku stronom postępowania) lub jeżeli tak zarządzi sąd. Doręczenie „tradycyjną” przesyłką pocztową stosuje się w przypadku wszystkich pozostałych pism sądowych.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

Organami zapewniającymi doręczenie pism sądowych są sądy, które dokonują tej czynności za pośrednictwem organów doręczających (tj. pracowników sądu doręczających pisma sądowe, organów straży sądowej, komorników sądowych i operatorów usług pocztowych, a także – po spełnieniu określonych warunków i w przypadku określonych adresatów – organów służb więziennych, placówek wychowawczych lub opiekuńczych, ośrodków detencyjnych, regionalnych dowództw wojskowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Sprawiedliwości).

4 Ustalanie adresu**4.1 Czy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącym doręczenia w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych organ w danym państwie członkowskim, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, który ma zostać doręczony, jeżeli adresat nie zamieszkuje już pod adresem znanym organowi występującemu z wnioskiem?**

Jeżeli wniosek zawiera adres adresata, na który nie udało się doręczyć pism sądowych, ponieważ adresat nie zamieszkuje już pod tym adresem, sąd przeprowadza dochodzenie i podejmuje próbę ustalenia – z wykorzystaniem systemu informacyjnego ewidencji ludności Republiki Czeskiej – adresu, pod którym osoba fizyczna ma stałe miejsce zamieszkania / adresu siedziby działalności gospodarczej lub adresu, pod którym znajduje się siedziba statutowa / siedziba jednostki organizacyjnej wprowadzona do odpowiedniego rejestru, w przypadku osoby prawnej.

Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego adres do doręczeń w przypadku osoby fizycznej obejmuje stałe miejsce zamieszkania tej osoby i siedzibę prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, natomiast w przypadku osób prawnych jest to adres, pod którym znajduje się siedziba statutowa wprowadzona do odpowiedniego rejestru i zarejestrowana siedziba jednostki organizacyjnej. Jeżeli adresat ma skrzynkę elektroniczną (*datová schránka*) zarejestrowaną w Republice Czeskiej, sąd doręcza pisma sądowe do tej skrzynki za pośrednictwem publicznej sieci danych. Doręczenie do skrzynki elektronicznej uznaje się za doręczenie właściwe. Tylko osoby prawne mają obowiązek założyć skrzynkę elektroniczną; w przypadku osób fizycznych założenie takiej skrzynki jest opcjonalne.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do rejestrów lub usług w tym państwie członkowskim umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Czy obowiązują w tym zakresie opłaty i jaka jest ich wysokość?

Informacje na temat aktualnego miejsca pobytu osób fizycznych na terytorium Republiki Czeskiej można uzyskać przede wszystkim z systemu informacyjnego ewidencji ludności Republiki Czeskiej. Wszystkie sądy w Republice Czeskiej mają dostęp do tego systemu i mogą uzyskać wyciągi z niego po spełnieniu warunków określonych w art. 8 ustawy nr 133/2000 o ewidencji ludności i osobistych numerach identyfikacyjnych (ustawa o ewidencji ludności) i warunków określonych w ustawie nr 101/2000 o ochronie danych osobowych i zmieniającej niektóre ustawy. W przypadku wniosków z zagranicy dane osobowe z systemu informacyjnego udostępnia się na wniosek obywatela innego państwa lub ambasady innego państwa wyłącznie wówczas, gdy taką możliwość przewidziano w umowie międzynarodowej, której stroną jest Republika Czeska (art. 8 ust. 9 ustawy o ewidencji ludności). Sądy w Republice Czeskiej mają również dostęp do systemu informacji na temat cudzoziemców prowadzonego zgodnie z ustawą nr 326/1999 o pobycie cudzoziemców na terytorium Republiki Czeskiej.

Informacje na temat osób prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, które zamieszkują / mają siedzibę lub prowadzą działalność na terytorium Republiki Czeskiej i które wystąpią o wpisanie do rejestru, przechowuje się w rejestrze publicznym na mocy ustawy nr 304/2013 o publicznych rejestrach osób prawnych i fizycznych. Rejestr publiczny jest ogólnodostępnym wykazem, do którego wpisuje się informacje przewidziane prawem w odniesieniu do osób prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą; rejestr ten obejmuje też akta dotyczące danego podmiotu. Rejestr jest dostępny zarówno dla Czechów, jak i cudzoziemców. Każdy może uzyskać do niego wgląd oraz zrobić kopię lub otrzymać wyciąg z rejestru. Rejestr publiczny jest prowadzony w formie elektronicznej, przez co dostęp do niego można uzyskać z dowolnego miejsca. Jest on dostępny pod adresem:

https://www.czso.cz/csu/res/business_register.

Informacje zawarte na tej stronie internetowej są dostępne nieodpłatnie. Opłata za sporządzenie odpisu, duplikatu lub kopii całej strony lub części strony, lub też dokumentu znajdującego się w zbiorze, w tym wyciągu z czeskiego rejestru działalności gospodarczej, wynosi 50 czeskich koron bez poświadczenia za zgodność z oryginałem oraz 70 czeskich koron z takim poświadczeniem.

4.3 W jaki sposób organy w tym państwie członkowskim rozpatrują wnioski przesłane na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych, mające na celu ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby?

Zgodnie z czeskim prawem ustalenie adresu nie stanowi elementu postępowania dowodowego. Według ustalonej praktyki sądów w Republice Czeskiej sądy co do zasady chętnie składają wnioski na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1206/2001 w celu ustalenia aktualnego miejsca pobytu osoby i w celu przeprowadzenia wymaganego wyszukiwania, pod warunkiem że informacje te są wymagane na potrzeby toczącego się postępowania cywilnego.

Jeżeli jednak Republika Czeska zawarła z innym państwem członkowskim UE umowę dwustronną, w której wyraźnie uregulowano kwestię ustalania adresu, umowy tej należy przestrzegać^[1].

Przekazywanie adresu osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą lub adresu siedziby osoby prawnej (zazwyczaj spółki) nie wymaga zgodnie z prawem Republiki Czeskiej spełnienia żadnych specjalnych wymogów prawnych dotyczących przekazywania takich informacji. Jak wskazano powyżej, dostęp do informacji zawartych w rejestrze publicznym nie jest w żaden sposób ograniczony.

[1] Ustalanie adresu uregulowano w umowach dwustronnych z: Belgią, Bułgarią, Grecją, Hiszpanią, Polską, Słowacją, Słowenią i Węgrami.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody, które można wykorzystać w tym celu (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 6 poniżej)?

Zgodnie z prawem Republiki Czeskiej sąd doręcza pisma sądowe sporządzone na piśmie podczas rozprawy lub w trakcie przeprowadzania innej czynności sądowej. Jeżeli sąd nie skorzysta z tego sposobu doręczenia, doręcza pismo sądowe adresatowi za pośrednictwem publicznej sieci danych do jego skrzynki elektronicznej. Jeżeli pisma sądowego nie można doręczyć za pośrednictwem publicznej sieci danych, sąd doręcza go, na wniosek adresata, na inny adres lub na adres elektroniczny.

Jeżeli pisma sądowego nie można doręczyć z wykorzystaniem tych sposobów, sąd zarządza doręczenie pisma sądowego za pośrednictwem organów zajmujących się doręczaniem (aby uzyskać więcej informacji, zob. pkt 3) lub za pośrednictwem strony postępowania bądź jej pełnomocnika do doręczeń (art. 45, art. 46c, art. 47 i art. 48 kpc).

Z zastrzeżeniem spełnienia warunków wyraźnie wskazanych w przepisach prawa, sąd może również doręczyć pismo sądowe, wywieszając je na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu (art. 50l kpc).

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w odniesieniu do dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Elektroniczne doręczenie pism sądowych oznacza ich doręczenie za pomocą publicznej sieci danych do skrzynki elektronicznej.

Jeżeli ten sposób doręczenia nie jest możliwy, sąd – na wniosek adresata – może doręczyć pismo sądowe na adres elektroniczny podany przez adresata, pod warunkiem że adresat zwrócił się do sądu o doręczenie pisma sądowego w ten sposób lub wyraził zgodę na ten sposób doręczenia i pod warunkiem, że wyznaczył akredytowanego dostawcę usług certyfikacyjnych, który wydał certyfikat kwalifikowany i prowadzi rejestr takich certyfikatów lub który przedstawił ważny certyfikat kwalifikowany. W przypadku doręczenia tym sposobem sąd zwraca się do adresata, aby przedstawił sądowi potwierdzenie doręczenia w ciągu trzech dni od daty wysłania pism sądowych. Potwierdzenia dokonuje się za pomocą wiadomości elektronicznej opatrzonej uwierzytelnionym podpisem elektronicznym adresata. Jeżeli pismo sądowe wysłane na adres elektroniczny wróci do sądu z adnotacją, że doręczenie jest niemożliwe, lub jeżeli adresat nie potwierdzi odbioru pisma sądowego w ciągu trzech dni od dnia, w którym pismo zostało wysłane, doręczenie jest bezskuteczne.

Prawo nie przewiduje żadnych innych sposobów doręczenia pism sądowych drogą elektroniczną.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy prawo tego państwa członkowskiego dopuszcza stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie ogłoszenia)?

W odniesieniu do tego pytania zob. również informacje podane w pkt 5 powyżej.

W kodeksie postępowania cywilnego rozróżnia się dwa tryby doręczenia: **doręczenie właściwe** i doręczenie pozostałych pism sądowych.

Jeżeli doręczane są pisma sądowe, które wymagają doręczenia właściwego zgodnie z prawem lub zarządzeniem sądu, a organ doręczający nie jest w stanie dotrzeć do adresata, pismo sądowe składa się w placówce pocztowej lub w sądzie, a adresatowi zostawia się stosowne pisemne zawiadomienie wraz z pouczeniem, że pismo należy odebrać (zob. pkt 7.2 poniżej).

Jeżeli doręczane są pisma sądowe, w przypadku których doręczenie właściwe nie jest wymagane (tak zwane doręczenie pozostałych pism sądowych), umieszcza się je w skrzynce pocztowej adresata, jeżeli nie można do niego dotrzeć, a pismo sądowe uznaje się za doręczone w momencie umieszczenia go w takiej skrzynce. Jeżeli pisma sądowego nie można umieścić w skrzynce pocztowej, sąd dokonuje doręczenia poprzez wywieszenie go na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu (art. 50 kpc).

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Pisma sądowe, które wymagają doręczenia właściwego, uznaje się za doręczone dziesiątego dnia od dnia, w którym pismo przygotowano do odbioru (tj. od dnia, w którym złożono je w placówce pocztowej lub w sądzie albo w którym na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu wywieszono zawiadomienie o konieczności odbioru pisma sądowego, jeżeli nie można pozostawić takiego zawiadomienia w miejscu doręczenia). Pismo sądowe uznaje się za doręczone, nawet jeżeli adresat nie wie, że takie pismo zostało złożone w placówce pocztowej/sądzie. Jeżeli dziesięciodniowy termin upływie bezskutecznie, organ doręczający umieszcza pismo sądowe w skrzynce pocztowej adresata, a w razie braku takiej skrzynki zwraca pismo do sądu, który je wysłał, i na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu wywiesza stosowne zawiadomienie. W przypadku niektórych pism sądowych (w szczególności nakazu zapłaty z weksla, nakazu zapłaty i europejskiego nakazu zapłaty) tzw. doręczenie zastępcze jest wykluczone z mocy prawa lub na mocy zarządzenia sądu – po upływie dziesięciodniowego terminu pismo sądowe zwraca się do sądu, który je wysłał, bez uznania ich za doręczone (art. 49 ust. 5 kpc).

Pisma sądowe doręczane za pośrednictwem publicznej sieci danych uznaje się za doręczone właściwie. Pismo sądowe doręczane do skrzynki elektronicznej uznaje się za doręczone, w momencie gdy osoba, która ze względu na zakres swoich uprawnień jest upoważniona do uzyskania dostępu do pisma, zaloguje się na skrzynkę elektroniczną. Jeżeli osoba taka nie zaloguje się na skrzynkę elektroniczną w ciągu 10 dni od dnia, w którym pismo sądowe dostarczono do skrzynki elektronicznej, pismo uznaje się za doręczone dziesiątego dnia; nie będzie tak wówczas, gdy w przypadku takiego pisma doręczenie zastępcze jest wykluczone (art. 17 ust. 3 i ust. 4 ustawy nr 300/2008 o czynnościach elektronicznych i autoryzowanej konwersji dokumentów). Pozostałe pisma sądowe (w przypadku których doręczenie właściwe nie jest wymagane) uznaje się za doręczone w dniu, w którym umieszczono je w skrzynce pocztowej, lub w przypadku doręczenia przez wywieszenie na oficjalnej tablicy ogłoszeń sądu – dziesiątego dnia po wywieszeniu.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Adresata informuje się o złożeniu pisma sądowego w placówce pocztowej w drodze pisemnego zawiadomienia wraz z pouczeniem, że pismo należy odebrać, które to zawiadomienie organ doręczający pozostawia adresatowi we właściwy sposób (zazwyczaj pozostawiając je w skrzynce pocztowej). Jeżeli zawiadomienia nie można zostawić w miejscu, w którym podjęto próbę doręczenia pisma sądowego, organ doręczający zwraca dokument do sądu, który wysłał pismo, a ten umieszcza zawiadomienie o konieczności odbioru pisma sądowego na swojej oficjalnej tablicy ogłoszeń.

Zawiadomienie musi zawierać informacje określone w ustawie (art. 50h kpc), w szczególności wskazanie sądu, doręczanego pisma sądowego, adresata i jego adresu, organu doręczającego oraz imię i nazwisko doręczającego, a także jego podpis. Jeżeli doręczenie zastępcze nie jest wykluczone, zawiadomienie musi również zawierać ostrzeżenie o skutkach prawnych nieodebrania pisma sądowego. Ponadto w zawiadomieniu określa się, u kogo, gdzie i kiedy można odebrać pismo sądowe, oraz datę, do której należy je odebrać, jak również godziny, w jakich można to zrobić.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczenia dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie jest uzasadniona?

Odmowę przyjęcia doręczanych pism sądowych uregulowano w art. 50c kpc, który stanowi, że jeżeli adresat lub odbierający odmówi przyjęcia doręczanego pisma sądowego, pismo uznaje się za doręczone w dniu, w którym odmówiono jego przyjęcia. Adresata należy poinformować o skutkach prawnych odmowy. Zgodnie z czeskim prawem takie samo domniemanie doręczenia stosuje się, jeżeli adresat odmawia okazania dowodu tożsamości lub podjęcia współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma sądowego. W takim przypadku pismo sądowe uznaje się za doręczone w dniu, w którym odmówiono okazania dowodu tożsamości lub podjęcia współpracy. Zgodnie z czeskim prawem nie sprawdza się, czy odmowa była uzasadniona, czy też nie – domniemanie doręczenia powstaje automatycznie w momencie odmowy przyjęcia pisma sądowego.

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 14 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 14 rozporządzenia dotyczącego doręczenia dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

W przypadku doręczenia pism sądowych z zagranicy poczta czeska postępuje w podobny sposób jak przy doręczaniu pism sądowych na terytorium kraju. Oznacza to, że o ile na kopercie lub potwierdzeniu odbioru nie wskazano wyraźnie, że daną przesyłkę można doręczyć wyłącznie do rąk własnych adresata, można ją doręczyć nie tylko adresatowi, lecz również jego pełnomocnikowi, przedstawicielowi ustawowemu lub pełnomocnikowi jego przedstawiciela ustawowego po spełnieniu takich samych warunków, jakie obowiązują w przypadku adresata (tj. musi on okazać dokument tożsamości i potwierdzić odbiór pisma sądowego, składając podpis).

Co więcej, zgodnie z regulaminem usług pocztowych przesyłkę pocztową mogą odebrać wymienione poniżej osoby w miejscu wskazanym jako adres pocztowy.

1. Jeżeli przesyłka pocztowa jest zaadresowana do osoby fizycznej:

- osoba fizyczna znajdująca się w mieszkaniu, biurze, placówce lub innym pomieszczeniu opatrzonym imieniem i nazwiskiem adresata lub nazwiskiem identycznym z nazwiskiem adresata, która potwierdzi odbiór przesyłki podpisem.

2. Jeżeli przesyłka pocztowa jest zaadresowana do osoby prawnej:

- osoba fizyczna, która potwierdzi odbiór przesyłki swoim podpisem i pieczętą adresata;
- osoba fizyczna, która potwierdzi odbiór przesyłki swoim podpisem i udowodni, że jest osobą uprawnioną do odbioru;
- osoba fizyczna znajdująca się w biurze, placówce lub innym pomieszczeniu opatrzonym nazwą adresata, która oświadczy, że adresat nie używa pieczętki, i która potwierdzi odbiór przesyłki swoim podpisem, a także okaże dokument potwierdzający jej imię i nazwisko.

Jeżeli pisma sądowego nie uda się przekazać żadnej z wymienionych osób, urząd pocztowy może go przekazać odpowiedniej osobie fizycznej, w szczególności sąsiadowi adresata, który zgodzi się przekazać przesyłkę adresatowi i potwierdzi odbiór przesyłki swoim podpisem.

Możliwość ta jest wykluczona, jeżeli:

- adresat złożył w czeskiej placówce pocztowej oświadczenie, że nie zgadza się na taką metodę doręczenia;
- adresat złożył w czeskiej placówce pocztowej oświadczenie, że poczta czeska może doręczać przesyłki pocztowe wyłącznie jemu;
- zadeklarowana cena przekracza 10 000 czeskich koron (art. 25 ust. 6 regulaminu usług pocztowych).

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową w tym państwie członkowskim, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 14 rozporządzenia nr 1393/2007 dotyczącego doręczenia dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile doręczenie zastępcze jest możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczenia drogą pocztową – zob. powyżej)?

Jeżeli pismo sądowe doręcza się zgodnie z art. 14 rozporządzenia (tj. drogą pocztową, a nie za pośrednictwem jednostki przyjmującej) i przesyłki pocztowej nie udaje się doręczyć, wówczas składa się ją w placówce pocztowej, a adresatowi zostawia się zawiadomienie w jego domowej skrzynce pocztowej wraz z pouczeniem, że należy odebrać przesyłkę w wyznaczonym terminie we wskazanym urzędzie pocztowym. Jeżeli adresat nie odbierze przesyłki w wyznaczonym terminie, przesyłkę zwraca się do nadawcy z adnotacją, że doręczenie jest niemożliwe.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

W przypadku doręczenia właściwego za pośrednictwem usług pocztowych innego państwa w rozumieniu art. 14 rozporządzenia adresat może odebrać przesyłkę w ciągu 15 dni od dnia, w którym przesyłka została przygotowana do odbioru. Adresata informuje się o złożeniu przesyłki w placówce pocztowej za pomocą pisemnego zawiadomienia wraz z pouczeniem, że przesyłkę należy odebrać, które organ doręczający zostawia w jego domowej skrzynce pocztowej.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Gdy sąd doręcza pismo sądowe w trakcie rozprawy lub innej czynności sądowej, z której sporządza się protokół, fakt ten zaznacza się w protokole. Poza innymi szczegółowymi elementami (art. 40 ust. 6 kpc) w protokole należy wskazać charakter danego pisma sądowego. Protokół musi podpisać osoba, która doręcza pismo, oraz odbierający.

W odniesieniu do doręczenia za pośrednictwem publicznej sieci danych do skrzynki elektronicznej zob. pkt 7.2 powyżej.

Jeżeli pismo sądowe doręcza się za pośrednictwem publicznej sieci danych na adres elektroniczny, doręczenie poświadczą wiadomość elektroniczna od adresata podpisana jego zaawansowanym podpisem elektronicznym, którego złożenie potwierdza odbiór pisma sądowego.

Jeżeli sąd doręcza dokument w trakcie czynności, z której nie sporządza się protokołu sądowego, lub za pośrednictwem organu doręczającego, na **potwierdzeniu odbioru** zaznacza się rodzaj pisma sądowego. Potwierdzenie odbioru jest dokumentem urzędowym. O ile nie zostanie wykazane, że jest inaczej, dane podane na potwierdzeniu odbioru uznaje się za prawidłowe.

Potwierdzenie odbioru musi zawierać:

- oznaczenie sądu, który zarządził doręczenie pisma sądowego;
- oznaczenie organu doręczającego;
- wskazanie rodzaju doręczanego pisma sądowego;

- d) wskazanie adresata i adresu, na który należy doręczyć pismo sądowe;
- e) oświadczenie organu doręczającego wskazujące datę, w której nie udało się doręczyć pisma adresatowi, datę, w której przekazano pismo adresatowi lub odbierającemu, datę, w której przygotowano pismo do odbioru, datę, w której odmówiono przyjęcia pisma, lub datę, w której odmówiono podjęcia współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma;
- f) godzinę i minutę doręczenia, jeżeli wymagane jest wskazanie „dokładnego czasu doręczenia”;
- g) imię i nazwisko doręczającego, jego podpis oraz oficjalną pieczęć organu doręczającego;
- h) imię i nazwisko osoby, która odebrała pismo sądowe lub która odmówiła jego przyjęcia, lub która odmówiła podjęcia współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma; jeżeli pismo odebrano w imieniu adresata, informację na temat stosunków łączących tę osobę z adresatem, jeżeli taka informacja jest znana organowi doręczającemu, oraz podpis tej osoby;
- i) informację na temat tego, czy umieszczenie pisma sądowego w skrzynce pocztowej jest wykluczone.

Jeżeli dokument złożono w placówce pocztowej, potwierdzenie odbioru musi również zawierać informacje na temat tego, czy adresatowi pozostawiono zawiadomienie wraz z pouczeniem, że należy odebrać pismo sądowe.

Jeżeli adresat lub odbierający odbiera pismo sądowe złożone w placówce pocztowej, potwierdzenie odbioru musi również zawierać:

- a) imię i nazwisko osoby, która wydała pismo sądowe, jej podpis oraz oficjalną pieczęć organu doręczającego;
- b) oświadczenie organu doręczającego wskazujące datę, w której odebrano pismo sądowe;
- c) godzinę i minutę doręczenia, jeżeli wymagane jest wskazanie „dokładnego czasu doręczenia”;
- d) imię i nazwisko osoby, która odebrała pismo sądowe złożone w placówce pocztowej, oraz jej podpis.

Jeżeli adresat lub odbierający odmawia przyjęcia pisma sądowego lub jeżeli nie podejmie współpracy niezbędnej do należytego doręczenia pisma sądowego, potwierdzenie odbioru musi również zawierać informacje dotyczące tego, czy osobę tę pouczone, ustnie lub pisemnie, o skutkach prawnych odmowy przyjęcia pisma sądowego lub niepodjęcia współpracy oraz czy i w jaki sposób uzasadniono odmowę przyjęcia pisma sądowego, a także informacje na temat podstaw niepodjęcia współpracy.

Jeżeli pismo sądowe jest doręczane „tradycyjnym sposobem”, a nie uda się go doręczyć adresatowi ani odbierającemu, potwierdzenie odbioru musi również zawierać:

- a) oświadczenie organu doręczającego wskazujące datę, w której pismo sądowe umieszczono w domowej skrzynce pocztowej lub innej skrzynce pocztowej, z której korzysta adresat;
- b) godzinę i minutę doręczenia, jeżeli wymagane jest wskazanie „dokładnego czasu doręczenia”;
- c) imię i nazwisko doręczającego, jego podpis oraz oficjalną pieczęć organu doręczającego.

Jeżeli odbierający nie jest w stanie potwierdzić odbioru pisma sądowego za pomocą podpisu, odpowiednia osoba fizyczna inna niż doręczający musi potwierdzić doręczenie pisma sądowego odbierającemu poprzez złożenie podpisu na potwierdzeniu odbioru.

10 Co się stanie, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Zgodnie z prawem Republiki Czeskiej nie ma możliwości usunięcia wady prawnej doręczenia. Jeżeli przy doręczeniu określonego pisma sądowego naruszono procedurę ustawową, dokument musi zostać doręczony ponownie.

Ponieważ w czeskim prawie dopuszcza się „doręczenie zastępcze” i związane z nim domniemanie doręczenia, istnieje możliwość wystąpienia **bezsuktecznego doręczenia** w przypadkach, w których adresat nie był w stanie zapoznać się z pismem sądowym ze względu na obiektywną przeszkodę. Bezsukteczne doręczenie stwierdza właściwy sąd wyłącznie na wniosek strony, która była adresatem danego pisma sądowego (z wyjątkiem postępowania nieprocesowego, kiedy to sąd może również z urzędu zbadać skuteczność doręczenia). Wniosek należy złożyć w ciągu 15 dni od dnia, w którym adresat zapoznał się z doręczanym pismem sądowym lub w którym mógł się z nim zapoznać. Sąd stwierdza bezskuteczność doręczenia tylko wówczas, gdy adresat nie był w stanie zapoznać się z pismem sądowym z **uzasadnionej przyczyny**. W związku z tym strona musi zawrzeć w swoim wniosku dowody potwierdzające, że wniosek został złożony w terminie (we wspomnianym powyżej 15-dniowym terminie), oraz musi wykazać, że wniosek jest uzasadniony. Uzasadnione przyczyny obejmują chorobę, pobyt w szpitalu itp., tj. powody związane z obiektywną przeszkodą uniemożliwiającą stronie zapoznanie się z pismem sądowym. Doręczenia nie można uznać za bezskuteczne, jeżeli adresat umyślnie unikał odebrania pisma sądowego lub jeżeli nie zamieszkuje na stałe pod adresem wskazanym jako adres do doręczeń (strona ma obowiązek wskazać adres do doręczeń, pod którym faktycznie zamieszkuje).

11 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to jaką kwotę?

Co do zasady koszty doręczenia pokrywa sąd doręczający pismo sądowe.

Ostatnia aktualizacja: 20/11/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.